

VAS-ÉS-FÉM-MUNKÁS

A ROMÁNIAI VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár: egy évre 100, fél évre 50 Lei

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUKAREST VI, STRADA ISVOR No. 11.

A szervezkedés a győzelem előfeltétele

Még tombol a vihar felettünk, még nem multak el a gazdasági krízis vésthozó hullámai, még sok megpróbáltatással kell szembenézni Románia munkásságának. A gazdasági krízis folyton tartó rezgéseit szünet nélkül hasznosítani akarják a kapitalisták a maguk részére. Hiába mutatkoznak a gazdasági élet halványan derengő itt-ott fel-fel csillanó reménysugarai. Az évek óta tétlenségre kárhoztatott munkáskarok izmai hiába feszülnek, hiába kezdik újra hangyaszorgalommal halomra gyűjteni az élet javainak tömkelegét, nincs érette elismerés, nincs méltó ellenszolgáltatás. Csak a vigasztalan sivár élet és a nincstelenséggel párosult sötét robotos napok. A kapitalizmus vele született tulajdonsága, hogy soha sem a fogyasztó és termelő tömegek irányítják gazdasági politikáját, hanem a befektetett tőke kamatainak, a haszonnak minél magasabb fokra való emelése. És ennek érdekében semmi sem szent előtte, nem ismer törvényt, nem ismer erkölcsöt sem emberei életet, csak egyedül a rideg pénzszekevény szent előtte.

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi időben egyik másik szakmában van munkaalkalom, megkezdődtek a munkásfelvételek, de a leszorított munkabérek, nemhogy nem emelkednek, sőt vannak üzemek, ahol még ma is bércsökentéseket erőszakolnak keresztül a munkaadók. Szinte hihetetlen alacsony keresetek még mindig „magasak” a munkaadók szemében. Egy „Haug” nevű bukaresti épület lakatos üzem 53 munkásának órábérére 5—12 lejig terjed. Az átlagos órabér-kereset 7 lej. És ezt 8 órára számítva 56 lej napibérnek felel meg. Egy hónapra átszámítva 24 munkanapot véve alapul 1344 lej havi keresetet tesz ki, de ebből még le kell számítani a betegségélyzöt, adót és más kötelező levonásokat. Végeredményben egy ipari szakmunkás havi jövedelme 1000 lej. És ebből kell megélnie egy többgyermekes családapának.

Azonban ez még nem minden. A gyártulajdonos január hónapban tudtára adta a munkásoknak, hogy 10 százalékos bérredukciót kénytelen életbe léptetni — mert — indokolja — az adók és más közterhek elviselhetetlenül nehezdednek a vállalatokra, miért is kénytelen a munkabéreket leszállítani. Jól jegyezzük meg, hogy a gyár igazgatósága a munkástörvényekkel kapcsolatos „közterhekből” semmit sem visel, ilyesmi előtte ismeretlen fogalom. Sem fizetéses szabadságot, sem a hét napra járó betegségélyezést, sem túlórai százalékot a gyár egyetlen esetben sem fizetett.

A ploesti „Feroemail” vasöntődében hasonló állapotok uralkodnak. Vasöntők heti 200—250 lej keresnek. Ugyancsak elviselhetetlen állapotok uralkodnak a Kaláni vasgyárban, a mire már számtalan esetben mutattunk rá. De ezek itt csak kiragadott példák a sok közül. Az esetek, a hallatlan kizsákmányolás tömegeit lehetne itt e helyen is felsorolni. Különben minden lapszámunkban rámutattunk egyik vagy másik gyárban divó embertelen viszonyokra, a munkásosztály szemből történő igazságtalanságokra és a fenálló törvények kijátszására.

Nem egyszer, sőt állandóan apellálunk az illetékes hatóságokhoz, hogy a törvények értelmében kötelesek közbelépni és a törvények betartására kötelezni a munkaadókat. De az ezer sebből vérző munkásosztály fáj-

dalmait senki sem érzi, minden panasz, minden jajszó süket fülekre talál.

A munkaügyi inspektorok kevés kivétellel egyáltalán nem állanak hivatásuk magaslátán. Sem maguknak sem a törvényeknek tekintélyt és érvényt szerezni nem tudnak. Nem egy esetben csak körülményes bejelentés és hosszas várakozások után engedik be őket a gyár területére, sőt az is megtörténik, hogy egyáltalán nem nyitják ki a kaput előttük. És ha mégis sikerült ellenőrzést gyakorolni valamely gyárban, akkor a legtöbbször „mindent rendben találnak”, vagy legjobb esetben a jegyzőkönyv felvételéig érnek el. Evvel aztán be is fejeződik minden. A kihágások a törvények benemtartása megtorlatlanul marad.

A munkakamarák intézménye szintén a munkásosztály érdekeit és védelmét kellene szolgálja, hiszen ennek a törvénynek a megalkotói ilyen intenciót vezetett. Azt mondták szóban és írásban, a törvény indoklásában, hogy ez az intézmény a munkások és alkalmazottak érdekképviseletének a pódiuma lesz. Azonban a munkakamarák, amint köz tudomásu eltértek eredeti hivatásuktól. Nem beszélünk a törvény fundamentális hibáiról, de ha eredeti formájában meghagyják és a munkásság igazi képviselőire bízzák annak vezetését, mégis itt-ott hasznát láthatta volna a munkásság. Azonban a politikai pártok nem ilyen szemüvegen keresztül nézik ezt az intézményt sem, — önekkik csak úgy, mint más intézmények, csak arra jök, hogy zsiros állásokba a párt kiszolgálóit helyezték el ellenszolgáltatás képpen és így a munkásság bániából fentartott munkakamarákból a politikai pártok cselédeinek elhelyező intézetei lettek.

Ha tehát a munkásság sehol sem talál meghalgtásra, panaszaira sehol sem talál orvoslást, akkor mi a teendője? Saját erejére támaszkodva a szervezethez acélvázat kiépítve önön maga vegye fel a harcot az örökös ellenséggel, a kapitalizmussal és a kapitalizmus érdekeit szolgáló rendszerrel szemben.

Románia vasipari munkásságának kereseti színvonala még a legjobban fizetett helyeken is a létminimumon alul áll. És hiába lesz munkaalkalom, a leszorított béreket sehol sem fogják a munkaadók önszántukból megjavítani, csupán abban az esetben, ha a munkásság arra ráfogja őket kényszeríteni.

Valójában már nem a bérredukció ellen kell harcolni, hanem ellentámadásba kell mennie és harcot indítani a bérek felemeléséért. A harchoz azonban két feltétel szükséges: szervezeti erő és anyagi felkészültség. Ha ez a két feltétel meg van, akkor minden harcot meg lehet nyerni. Ebben az esetben nem kellene éheznie senkinek sem. Nem kellene a proletár asszonyok és gyermekek nehéz sóhajait és szívtepő sirásait hallgatni, ha az apák bátor, öntudatos és családjukat szerető férfiak volnának, ha a maguk és családjuk boldogulását a szervezethez útján keresnék. — Sajnos ilyen férfi kevés van, a nagy többség a gyávaságnak és tudatlanságnak a rabjai, ez a rabság a szó szoros értelmében vett kapitalista rabszolgaságnál is gyűlöletesebb, és lenyűgözőbb mert, ha a tömegek a gyávaság és tudatlanság rabságából felszabadulnának, akkor a kapitalista járom önmagától hullana porba.

Ennek az egyszerű ténynek megértéséhez nem kell különösebb észbeli képzettség. Hi-

szen mindenkinek van agya és látó képessége, agyán és szemén keresztül érzékelheti azt a nagy igazságtalanságot és külömbiséget, ami társadalmi életünkben a munkásosztály és a felső tizezrek osztálya között uralkodik. Ezt a külömbiséget megszünteti a proletáriátus van hivatva, mert a kapitalizmus jó szántából soha sem adja fel azt az előnyös helyzetet, amelyben a munkássággal szemben van.

Minden a munkásságé lehet, ami szép és jó van ezen a földön, azoké, akik dolgoznak, építenek és teremtenek, de csak egy feltétellel — ha szervezkednek. Egyenként tehetetlenek. A vihar iszéttepi a gyenge palántot, az egyes ember a kapitalista erő és hatalommal szemben, csak annyi, mint a palánt a viharral szemben, de együttesen, kéz a kézben, láncszemként összekapcsolva mindenható lehet.

Az öntudatlanság és gyávaság jégpáncélja fel kell engedjen végre, hogy helyet adjon a szabadon gondolkodó modern ipari munkás típusnak, amely munkástípus életmódja legyen méltó a modern világhoz. A mai kor proletáriátusának élete úgy hasonlít az új modern világhoz, mint az ígás szekér a százkilométeres gyorsasággal száguldó automobilhoz. És ennek a külömbiségnek kiegyensúlyozásáért a munkásosztály önön maga kell küzdjön. A társadalmi osztályok közötti igazságtalanságok megszüntetése csak a munkásosztály műve lehet, de a küzdelem és a győzelem előfeltétele az osztályharc alapján való szervezkedés.

A kaláni vasgyári állapotokról

A kaláni vasgyári állapotokról minden lapszámunk részére kerül egy-egy csokorra való. Számtalan esetben ismertettük azokat a rabszolga állapotokat, amelyek gyökeret vertek ebben az üzemben. A gyár igazgatósága nem veszi figyelembe a munkásokra vonatkozó törvényes rendelkezéseket annak dacára, hogy a bíróság büntetést is szabott már ki a gyárra. Az egyes osztályokon még ma is 10—14 órát dolgoznak, bevezetett rendszerre vált a vasárnapi és éjjeli munka is, amiért a sovány órábérrel kívül semmi túlfizetést nem kapnak a munkások. Nem is beszélve a munkástörvények másirányu kijátszásáról.

Auschnitt urék a gyár mindenható tulajdonosai egy „nagyvezű és nagytehetségű” de a hazudozásra és becsapásra még nagyobb hajlamu Coleanu-Kohn nevű igazgatót delegáltak a gyár vezetésére. Coleanu-Kohn ur állandóan a munkások között szimatol és főként az érdeklő, hogy kik és mit beszélnek róla és gyári viszonyokról. Kikérdez egyes munkásokat s ha valaki gyanuba kerül, úgy azt — zsidó léte — paphoz küldi, hogy gyonjon meg és aztán kérjen bocsánatot tőle. (Komikus az eset, de így van.) A munkások és a szervezet közötti ellentét kiélezése érdekében hazugsághoz folyamodik. Kisütötte, hogy Gärbovean titkár neki mondta volna, hogy csak egyesek nincsenek megelégedve a munkaviszonyokkal, de a többséget kielégíti a mai helyzet. Közben interveniál a hatóságoknál, hogy Gärboveannak tiltsák meg, hogy a gyár területére lépjen, nem beszélve arról, hogy már 5 év óta Gärbovean nem teheti be a lábát a gyár irodájába, mert az igazgatóság nem fogadja, hiszen munkások elégedetlenségének kuforrását benne látja, az igazgatóság nem pedig a gyárban meghonosodott ázsiai állapotokban.

A munkaügyi inspektor legutóbbi ellenőrzése alkalmával Kohn ur a művezetőket előre küldte, hogy a munkások mondják az inspektornak, miszerint ök

csak napi 8 órát dolgoznak. Természetes a trükk nem használt, az inspektort nem lehetett félrevezetni, a feljelentést meg tette a gyár ellen és a január 21-én tartott tárgyaláson a bíróság 2000 lei pénzbüntetést szabott ki az igazgatóságra. A munkaügyi inspektor fellebezt az enyhe büntetés ellen, tekintettel, hogy a gyár többszörösen visszaeső vétkes a törvények áthágása tekintetében. Coleanukohu ur ebből megtanulhatja, hogy a hazug embert

hamarabb utol lehet érni, mint a sánta kutyát. Tanulja meg továbbá, hogy nem kulikkal, hanem szervezett munkásokkal van dolga és ha a gyár érdekeit őszintén akarja szolgálni, akkor bányon a munkásokkal emberségesen, mert megelégedett munkásokkal többre mehet, mint üldözött, elkeseredett emberekkel. Ha emberséges magaviseletet tanusít ezzel nemcsak a munkásokat becsüli, hanem önmagát is.

A nő társadalmi helyzete

Amióta az emberek létért való küzdelméből a nők is kiveszik jelentős részüket, tisztába kezdenek jönni azzal, hogy bizony itt a földön kell azt a bizonyos jobb életet kiküzdeni.

„A munka nemesít” szépen hangzó frázisával már a képeskönyvekben is találkozunk, ahol dicsérettel emlékeznek meg a könyv írója a kis Annuskáról, aki bár még gyermek volt, de már beteg édesanyja helyett eljár dolgozni, hogy éhen ne vesszenek. Ezt a tudatot viszi magával az életbe a proletár gyermek a kevés iskolázás után, amikor műhelyekre és egyéb korát meghaladó munkahelyekre kerül. De bizony kevés vagy éppen semmi alkalma sem nyílik arra, hogy tanulságos szórakozás vagy jó könyvek olvasása által nemesedjék.

Bizonyos robotnak ismeri föl a felnövekvő ember a nemesítő munkát, ha annak ellenértékéül mégcsak — a szervezetének éppen e korban oly fontos — táplálékot, egészséges hajlékot, megfelelő otthont sem lel. Ellenben érzi, hogy testileg satnyul, csenevészedik. Otthona egészségtelen, tulzsufolt és hozzátartozóin már fölismerhető a tuberkulózis egészségrontó hatása. De tegyük föl, hogy a munkásnőnek keserves munkája eredményeként sikerül nehéz helyzetében valamit összekuporgatnia és férjhez megy. Legtöbbször ekkor kezdődik csak az igazi küzdelem.

Mig a multban arra nevelték a nőt, hogy célja a házaselet és a gyermeknevelés, mert a férfi munkaerejének ellenértékéül annyi bért kell hogy kapjon, amennyi szükséges önmaga és családja eltartására, ma erre csak a legritkább esetben számíthat a nő. A háztartás munkája pedig époly nehéz, mint a férfi munkája. Elsősorban a családgondozás és a gyermeknevelés által megbecsülhetetlen szolgálatot teljesít a társadalommal szemben, de époly fontos a férj keresetének helyes beosztása, mint maga a keresmény. A mai árak mellett, valósággal elsőrangú finanszenivé kell válnia a nőnek, ha a szükre szabott keresetet úgy akarja beosztani, hogy mégis teljen valamire.

A nő azonban már régen nem csak otthon foglalkozik, de robotol is gyárakban, műhelyekben, irodákban és igyekszik a megélhetés gondjait megosztani a férjével. Emellett a házrendbentartása, a főzés, no meg a jövőndöz nemzedék fölnevelése és szárnyrabocsátása is a nő feladata.

Ebben a helyzetben legtöbbször még annyi méltánylásban sincs része a férfi részéről, hogy küzdőtársának, embertársának ismerje el, hogy minden törekvésében segítőtjét lássa, kis szabad idejében magával hívja oda, ahol szocialista társaival együtt helyzetük javítására törekszik, ahol hasznos és tudományos fölvilágosító előadásokban igyeksenek pótolni azt, amit a napi robotja miatt nem tanulhatott meg. Itt megtanulja azt is, hogy tömörülésben és összetartásban rejlik az erő és csak ilyen módon vivhatja ki sorsának jobbrafordulását; hogy vannak a természetben, az életben szép dolgok is, amiért érdemes élni és amihez minden teremtett léleknek egyforma joga van.

Sok esetben azonban a nők közönbösségén, sőt a szocializmussal szembeni ellenséges érzületükön alapszik hátramaradottságuk, holtott valójában nekik kellene legfontosabb teendőjüknek tartani, hogy helyzetükön könyörítsenek, hogy felvilágosodjanak. Az öntudatos nőnek be kell látnia, ha helyzete a pihe-nést inkább kívántatná is vele a fölvilágosító munkában való részvételnél, hogy a jövő nemzedék iránt tartozik annyi áldozattal, hogy segítsen osztálytársainak a küzdelemben előbbrevinni boldogulását. Minden munkásnőnek kötelessége a nők szervezetét támogatni és ezzel saját sorsán is javítani. Mert ha a női szervezet több tagot számít, nagyobb erővel kép-

viselheti a nők érdekeit ott, ahol illetékesek erre szót emelhetnek. Hogy ne csak dolgozni legyen joguk a nőknek, de szavazni is és arra, akit az ő érdekeik előbbrevitelére méltónak tartanak.

Nincs messze az idő, amikor a dolgozó nő elérkezik ahhoz, hogy maga tudja megválasztani jövőndöz sorsának jobbrafordulását. Tehát tanuságot tehet „Embernővé” válásáról, vagyis eddigi szenvedésekben önkarakterán kívüli mérhetetlen küzdelmeinek fizetségéről.

Hiszen, sajnos, oly kevesen vannak még egy másért dolgozó nők, hogy össze kell tartani és meg kell értetni az idő szavát. Tanulni kell, hogy emberszámba vegyék a szó igaz értelmében. Félre kell tenni a kicsinyeskedést, amit ugyis minduntalan a szemükre vetnek. Személyeskedéssel, gyűlölséggel nem sokra mehetünk.

A felebaráti szereteten, egymás megbecsülésén, az egyesek hibáival szembeni jóakarattal, elnézésen épüljön föl a jövő asszonyának hite, amely a tudáson alapszik és akkor rájönnek majd arra az igazságra, hogy a tudás fölemel és megerősít.

— — Tarnóczy.

Az Országos Szaktanács emlékiratai

1934. december 15-én az Országos Szaktanács két emlékiratot nyújtott be a Munkaügyi Minisztériumban melyek a nemzetközi egyezmények ratifikálására és a Társadalombiztosító törvény módosítására vonatkoznak.

Ami a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia által 1934 június 4—23 között elfogadott nemzetközi munkaegyezményeket illeti, az Országos Szaktanács követeli a kormánytól, hogy ezeket a következő módon ratifikálja és törvénybe iktassa:

1. A nők éjjeli munkára vonatkozó egyezmény-tervezet (felülvizsgálva 1934-ben).
2. A szakmai betegségek helyrehozására vonatkozó egyezmény-tervezet (felülvizsgálva 1933-ben.)
3. Az automatikus fúvásra berendezett üveggyárrakra vonatkozó munkaidő egyezmény-tervezet.
4. Egyezmény-tervezet, melynek alapján az önhibájukon kívül lett munkanélküli munkásoknak kárpótlás, vagy elhelyezés biztosítsák.
5. Tanács-tervezet, amely a munkanélküli munkások különböző segély formáira vonatkozik.

Az Országos Szaktanács követeli, továbbá a pékműhelyekben dolgozó munkások éjjeli munkaidőjük rendezését és felhívja a kormány figyelmét, hogy a tervezetek ratifikálására, illetve törvénybeiktatására megszabott 18 hónapi határidő már lejárt.

Ennek következtében a Munkaügyi Minisztériumnak kötelességében áll, hogy a legsürgősebben ezeket a parlament elé terjessze.

Hasonló módon követeli az Országos Szaktanács, hogy az utóbbi évek folyamán, a parlamentnek előterjesztett és visszautasított egyezményeket, újból terjessze elő, amennyiben a munkások kizsákmányolásának területén a racionalizálás új módszereinek alkalmazásával, a munkásság mindinkább érzi a törvényes védelem szükségességét, mely megvédje egészségüket és emberi munkafeltételeket biztosítson.

A Társadalom-biztosítási törvényre vonatkozó emlékiratban az Országos Szaktanács több életbevágó fontos módosítást javasol, melyeket rövid kivonatban közlünk:

A jelenlegi társadalom-biztosítási törvény gyors módosítását oly értelemben, hogy a visszaélések és a politikai szervek beleavatkozásai lehetetlenné válnon. Biztosítsák a törvény módosítása útján a legszélesebb körű autonómia egy helyi, mint a központi intézményeknek. Ezen célból a módosított törvénynek tartalmaznia kell azt, hogy vidéki és központi intézmények élére kerülő igazgatósági ta-

nácsot a biztosítottak választás útján jelölje, melölözve a Munkaügyi Minisztérium, vagy a Munkakamarák beleavatkozását.

Az ülések után járó napidíjakat szüntessék meg, miáltal két eredményt lehet elérni és pedig:

a) Megfelelő takarékoság érhető el, ami sokkal számottevőbb lenne, mint a királyi dekrétummal kibocsátott törvénnyel elérni szándékoztak.

b) Minden igazgatói tanácsban megfelelő számú tagot lehetne jelölni és egyben a munkálatok jó menetele szempontjából szükséges különböző bizottságokat össze lehetne állítani.

A tisztviselő állásokat pályázat útján töltsék be az illető intézmény igazgató tanácsának ajánlása alapján.

Létesüljön minden Társadalombiztosító intézmény mellett fegyelmi bizottság, amelyben egy a munkások, mint a munkások egy-egy taggal képviselve legyenek.

Hasonló képpen legyenek képviselve az érdekelt felek az ítéleteket hozó bizottsági tanácsba.

Az igazgató tanács által hozott és jegyzőkönyvben foglalt határozatokat a tisztviselők kötelesek legyenek a törvény rendelkezéseinek értelmében betartani.

Az igazgató tanács határozhat afölött, hogy a hozott határozatokat be nem tartó tisztviselőket fegyelmi bíróság elé vigye.

Az orvosi karra vonatkozólag az Országos Szaktanács követeli, hogy a módosított törvényben foglalt intézkedéseket oly értelemben módosítsák, hogy a Társadalombiztosító intézményeknél szolgálatot teljesítő orvosok, az igazgató tanács hatásköre alá eső fegyelmi bizottság dönthessen ügyükben.

A jelenlegi törvény hiányosságainak pótlása szempontjából az Országos Szaktanács követeli, hogy az új törvénybe foglalják be az öregségi biztosítást leszállítva a korhatárt férfiaknál 60 évre, a női munkások, bányászok és a nehéz és veszélyes munkát végző munkások korhatárát 55 évre.

Biztosítsák a nyugdíj-igényjogosultság mindazok részére is, akik egy közüzem szolgálatából egy magánüzem szolgálatába lépnek át, avagy megfordítva.

A betegség-, vagy öregségből származó nyugdíj-jogosultság 200 befizetett járulék után kezdődjön Erőszakhatalmi, betegség, hadgyakorlat, katonai szolgálat, mozgósítás, vagy munkanélküliségből származó megszakítások nem helyezik hatályon kívül az igényjogosultságot.

A biztosított, vagy nyugdíjas halála esetén, az utódoknak joguk legyen a következő nyugdíjra:

a) A feleség vagy férj élvezze az elhalt biztosított nyugdíjának 50 százalékát.

b) A mindkét szülőt elveszített árvák jogosultak legyenek az elhalálozott szülő nyugdíjának 50%-ára. Azok az árvák, akiknek anyja újból férjhez megy, mint teljes árvák tekintessenek.

* * *

A benyújtott emlékirat tartalmaz még sok fontos kérdést a társadalmi biztosítással kapcsolatban. A romániai munkásosztálynak lelkiismereti kötelességében áll nemcsak, hogy e követeléseket magáévá tegye, hanem, hogy kemény küzdelmet fojtasson e követelések érvényrejtetését.

Közgyűlés Satu-Maren

A szatmári szaktársak mult hó 23-án tartották közgyűlésüket. A vezetőség felmentése után a közgyűlés ideiglenes vezetőséget választott, melynek tagjai a következők: Elnök: Bence Sándor, pénztárnok Fábrián Antal, jegyző Mezössy György, titkár Viznyovszky János. Ellenörök: Károlyi Géza, Rác Viktor és Károlyi István.

A közgyűlés határozatilag kimondta, hogy kötelezi az ideiglenes vezetőséget, miszerint minden erejével törekedjen arra, hogy a csoportot újra szervezze és életképességet vigyen a szatmári legyengült vasas szervezeti életbe.

A szövetség részéről szintén elvárjuk a szatmári szaktársaktól a lelkes és odaadó munkát, az ügy iránti őszinte szeretet, mert igazán nem válik dicsőségére a szép multa hivatkozható szatmári vasásoknak, hogy ma alig van egy tucatra való taglétszámuk. Az bizonyos, ha kevesebbet veszekednek és többet dolgoznak és ha nem fognak személyeskedni, hanem helyett ápolják és egyengetik a szocialista eszméből fakadó szolidaritás és testvéri szeretetnek útját, ha nem a gyűlölködés és bosszuallás fogja tetteiket kísérsni, akkor érnek el eredményeket. De ha továbbra is a régi vizeken éveznek, ha továbbra is szelet vetnek, akkor vihart fognak aratni a jövőben is, amit tovább fogja pusztítani soraikat. Reméljük a jobb belátás fog győzedelmeskedni.

A „Haug” épület-lakatosáru gyár munkásai sztrájkba léptek

A bukaresti „Haug”-féle épület lakatosáru gyár 53 munkása és 25 tanulója január hó 28-án sztrájkba léptek. A sztrájk kimondásának okát abban kell keresni, mert a munkások nem voltak hajlandók silány órabéreiből egy 10 százalékos levonást elszenvenni. Egy újabb bérlevonás már azért is lehetetlenné vált, mert az utóbbi 3 év folyamán a munkabérek több esetben voltak megcsökkentve. E gyárban dolgozó vasmunkásoknak 6 lej minimum és 12 lej maximum órabér fizetésük volt. A munkások többségének órabére azonban nem haladta túl a 7—8 lejt. Ezen órabérek mellett, a munkás egy havi jövedelme 1344 lej, amelyből leszámítva az adót, betegsegélyzót és egyéb levonásokat, kézhez kapott havi 1200 lejt. Hogyan lehet tehát elképzelni, hogy egy szakmunkás, meg tudjon élni 1200 lejből, minusz tíz százalék, tehát 1000 lejből havonta, még ha az élethez való igényeit a legalsó határvonalra is szállítja le.

A munkaadó részéről eszközölt munkabér levonás indokolása is igen érdekes. Azzal indokolja a levonást, hogy az állam felemelte az adót és ezt a terhet a munkásnak kell viselnie. Azonban a munkások ezt a terhet nem akarják de nem is tudják elviselni, mert a le nem vont munkabérek sem voltak elégségesek, legalább egy nyomoruságos életstandard biztosítására. Inkább vállalták a munkások télviz idején a harcot, mert veszíteni valójuk úgy sincs, legfeljebb csak nyerhetnek. A munkakonfliktus megkezdése előtt a munkások beléptek a vasmunkás helyi csoportba, mert érzik és tudják, hogy a megkezdett harcuk csak a szervezeti erőn keresztül vezethet győzelemre. A „Haug” gyárban nemcsak a munkabérek, de a többi munkafeltételek is a rabszolga állapotokat tükröztetik vissza. Az a munkás, aki a munkából nem többet mint egy két percet késik, azon a napon többet nem dolgozhat. Olyan esetben pedig amikor a munkás délelőtt dolgozott, azonban betegség, vagy bármely más erőszakhatalmi okok miatt délután nem dolgozhat, nem kapja meg e napon megdolgozott órákra járó fizetését. A fizetési bontásokon levont összegek egy tételben szerepelnek és így a munkásnak sohasem volt lehetősége ellenőrizni a levont összegek helyességét. A munkaszervezés törvényében foglalt fizetéses pihenő szabadsá-

got egy esetben sem folyosították eddig senkinek sem. A munkások soha nem részesültek méltó elbárársban, semmi tekintélyük és semmi joguk nem volt. A munkaadó őket törvényen kívül eső rabszolgáknak tekintette. Azonban a munkaadó számításon kívül hagyott egy körülményt. Azt, hogy a rabszolgáknak is szintén van gyomruk és ők is kell táplálkozniuk. Az élelmezés, lakás, ruházkodás mind pénzbe kerül, s így fizetés nélkül a modern rabszolga sem dolgozhat.

Január 28-tól kezdődőleg, vagyis a sztrájk kihirdetése óta detektívek és csendőrök őrzik a gyárkapukat. Ezek ilyenzetűről a munkaadó gondoskodik.

Ugy látszik azonban, hogy a csendőrök sincsenek szerencsésebb helyzetben, mint a sztrájkoló munkások. Alig még 2 napja őrzik a munkaadó vagyonát és a rossz élelmezés miatt, amit a munkaadó nekik nyújt a csendőrök is elkezdtek zúgolódni.

Ők szegények nem léphetnek sztrájkba. Az ő hivatásuk az, hogy még megvédjék a munkaadó vagyonát, amelyet a kérges kezű tenyerek hordtak össze. Most pedig utcára dobta ki a javakat halmozó munkásait, csupán azon sötét szándéktól vezetett, hogy kizsákmányolhassa munkarejük utolsó megmaradt csepijét is. Mi értelme van tehát ilyen körülmények között a munkástörvényeknek, azok rendelkezéseinek, ha a gyakorlatban nincsenek alkalmazva, hogy a gyengébet, azt aki munkarejét áruba bocsátja, aki mint az állam polgára kötelezettségeket teljesít, védve és oltalmazva legyen a kapitalizmus öljöngő dühétől. A „Haug” gyári munkásság tudatára ébredt a szervezkedés és összetartás gondolatának és ha az összetartás szellemét végik követik, az eredmény nem maradhat el.

E sorok megírásának befejezésénél értesülünk, hogy Grigore Marin a sztrájk munkásvezetőjét január 29-én letartóztatták és a rendőrségre vitték a sztrájk szabadság nagyobb dicsőségére. Azóta nem tudunk róla semmit. A Vasmunkás Szövetség titkársága megtette a szükséges lépéseket. Így képzeli el a rendőrség a „semlegességet” a tüke és a munka harcában.

— X —

K Ü L Ö N F É L É K

A világ évi aranytermelése 1500 körül évente 5800 kilo körül mozgott. 1601-től 1620 között már 8520 kilo volt az átlag. 1701-től 1720 között 12.820, 1801-től 1820 közötti évek átlagában pedig még mindig csak 14.612 kilo az évi aranytermelés. Ekkor jön a nagy kiugrás, a modern kapitalizmus kiterjeszkedik a világ gazdaságában és 1856-tól 1860 között már 201.750 kilo az évi átlag. 1901-től 1905 között 485.424 kilo aranyat dig 692.342 kilot ért el az évi átlag, a 400 év előttiéknél több mint százszorosát. A világháború után az aranytermelés is valamennyire visszaesett, de 1933-ban már ismét előre ugrott és meghaladta a 700.000 kilót.

— Hét gyermek. Egy angol munkás lopás vádjával bíró elé került, mert a gyárból, ahol dolgozott, elvitt magával egy olomdarabot. A bíró kihallgatta a vádlottat és megállapította, hogy jó és szorgalmas munkás, de nem élhet meg fizetéséből, mert hét gyermeket kell eltartania. Ilyen körülmények között — mondta a bíró — nem a munkás bűnös, hanem a társadalom, amely egyfelől nem biztosít megfelelő munkabért a munkásnak, másfelől nem tűri, hogy a születéseket korlátozzák. A bíró a vádlottat felmentette. A bíró London egyik járásbírája volt, a neve: Ivan Snell. A nevét jól meg kell, hogy jegyezzük magunknak, mert a jó bírók közé tartozik. De még inkább meg kell jegyezzük az ítéletben nyilvánuló magas erkölcsi felfogást. Nincs egyéni bűn, a bűnözés társadalmi termék és a társadalom emberellenes rendszabályai termelik a bűnt. Vajon mit szólnak az ítélethez a csatornán innen, azokban az országokban, ahol a gyermekáldásról prédikálnak, de a dolgozók mindennapi kenyeréről nem gondoskodnak?

Lord Trenchard. London rendőrfőnöke és két magasrangú rendőrtisztviselő a vádlottak padján ül, mert három munkanélküli bepörlötte őket hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A Lord parancsára az angol munkanélküliek szövetségének irodáját, csendőrök szállták meg, házkutatást tartottak, bizonyos iratokat elkoboztak és három munkanélkülit hosszabb ideig őrizetbe tartottak. Ezért kell a rend-

őrfőnöknek felelnie. A tárgyalás még tart, tehát az ítéletet nem ismerjük, de függetlenül attól, hogy a rendőrfőnököt elítélik avagy sem, csak az irigység érzésével gondolunk az angol viszonyokra, mert nálunk teljesen elképzelhetetlen, hogy holmi házkutatásokért magasrangú tisztviselők a bíróság elé kerüljenek. Ilyen jelenségek mutatják a legjobban, hogy mi az a nyugati demokrácia és mi az, amit nálunk annak neveznek.

Mibe került a világháború? Rossz üzlet a háború! Ezt a címet adta a háborúról szóló híres könyvének Norman Angell, a kiváló angol publicista, aki legutóbb megkapta a Nobel-békedíjat. Ezt a szálló igévé vált címet most érdekes adatokkal igazolja az angol békelige. A liga ugyanis megszavaztatta az angol állampolgárokat, hogy akarják-e a leszerelést és ebből az alkalomból kiálltványt bocsátott ki, amelyben rámutat arra, hogy azon a pénzen amibe a világháború került, Anglia az Egyesült Államok, Kanada, Ausztrália, Németország, Franciaország, Belgium és Oroszország továbbá az Osztrák-Magyar monarchia és utód államai valamennyi lakosának fejéenként 260.000 lej értékű lakókészletet, a házban száz-ezer lej értékű berendezést és 5 hold földet lehetett volna adni.

A dollármillió nője nászutja. A neve: Hutton Barbara. Foglalkozása: milliárdos vagyon örökös-nője. Jelenleg nászuton van férjével. Mdivani herceggel és százmillió hozománnyal. A nászutat saját külön hajójukon és repülőgépjükön teszik meg a föld körül. Ahol vonattal kell utazniuk ott egész szerelvényt kapcsoltnak a mozdonyhoz, amelyben villamoskonyha, hálószoba, szalon és budóár van a személyzeti kocsiokon kívül. A vonat ablakain jó nehéz függönyök vannak, amelyekkel jól eltakarják az ablakokat, amikor olyan vidéken robog keresztül a vonat, ahol az emberek meztláb és rongyos ruhákban kóborolnak munka után az országutakon. Ezeket nem óhajtják meglátni a milliomos nászutasok. Zavarhá a hangulatukat...

Lángoló parazsokon akartak átgázolni fakirok módjára Villupurum déliindiai falu férfiai. A fanatizált emberek a falu közepén hatalmas máglyát raktak és vallásos dalokat énekelve akartak átvonulni a parazsokon. A nagy izgalomban és a nagy tolongásban az előlállók a lángok közé löktek vallásos dal ide, vallásos dal oda, a parazsok bizony megégették a hívőket. Egy ember meghalt, tizenketten súlyos, többen pedig könnyebb égett sebeket szenvedtek. Nem az első és sajnos nem az utolsó áldozatainak a szerencsétlen emberek a megtevesztésnek, a babonának és a fanatizmusnak. És amíg a fölvilágosultság eszméjének tüze meg nem világítja a legelrejtettebb gyarmati népek elméjét is, addig mindig lesznek, akik bele lépnek a babonának tüzes parazsába, amely elpusztítja őket.

A világ összes vasutvonalainak csak 2 százalékat elektrifikálták eddig.

Az utóbbi években, különösen az európai államokban nagyobb mértékben vezetik be a vasutak elektrifikálását, különösen ott, ahol az erőforrások a vasutvonalak közelében fekszenek. Romániában kísérletképpen először a Braşov-Câmpina vasutvonal elektrifikálását akarta a C. F. R. végrehajtani. A vasutvonal elektrifikálásához szükséges áram szállítására a napokban írta ki a C. F. R. ismét az árlejtést, amelyet február 4-én fognak megartani.

Ezzel kapcsolatban nem lesz érdektelen rámutatni arra, hogy az egész világon a vasutak elektrifikálása milyen mértékben halad előre. A most nyilvánosságra került adatok szerint, a világ 1.200.000 kilométer hosszú vasutvonalából mindössze 23.000 kilométer hosszú vonalon közlekednek elektrifikált szerelvények, vagyis a világ vasutvonalainak mindössze 1.91 százaléka van elektrifikálva. Ez az arány a közeljövőben valószínűleg nagyobb mértékben fog növekedni, mert Oroszország 50.000 kilométer hosszú vonal, más államok pedig 10.000 kilométer hosszú vonal elektrifikálását tervezik.

A C. F. R. vezérigazgatósága régebben szerződést kötött több belföldi nehézipari vállalattal a vasutnak szükséges anyagok szállítására. Most a szerződések ratifikálása céljából a közlekedésügyi minisztérium törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé. A C. F. R.-rel kötött szerződések értelmében a Noua Societatea a Atelierelor Vulcan 46 és fél millió lej, a Rieger András Gépgyár Rt. Nagyszeben 92 és fél millió lej, a Schram, Hüttl és Schmidt Rt. Topleţ 37 millió lej, az E. Wolff Gépgyár Rt. Bukarest 200 millió lej, a Dumitru Voinea Brassó-bukaresti Gépgyár 99 millió lej és a nagyvárad Phöbus Vasöntőde és Gépgyár 11.850.000 lej értékű vasúti anyag szállítására kaptak megbízást.

Százmillió lej a bukaresti Malaxa Mozdonygyár Rt. teljesen befizetett részvénytőkéje.

Az ország egyik vezető nehézipari vállalata, a bukaresti N. Malaxa Mozdonygyár teljesen befizetett részvénytőkéje a tranzakció lebonyolítása után 100 millió lej. A bukaresti Malaxa Mozdonygyár 1928-ban alakult át részvénytársasággá 10 millió lej részvénytőkével, amelyet még az alapítási évében 50 millió lejre emeltek fel, majd a részvénytőkének fokozatosan 100 millió lejre való felemelését határozta el.

Közgyűlés Zernesten

A zernesti csoport január hó 13-án tartotta évi közgyűlését Andre Dan elvtárs elnöke mellett. A megnyitó beszéd után Velcea D. titkár elvtárs terjesztette elő a csoport mozgalmi jelentését. A pénztári helyzetéről Fazekas elvtárs tett részletes jelentést. A jelentések tudomásul vétele után a közgyűlés a jelölt bizottság javaslatára úgy határoz, hogy a régi vezetőség teljes egészében maradjon meg, annál is inkább, mert új kollektívszerződés kötés előtt állnak és sokkal előnyösebb a szervezet részére, ha az ügyekkel ismerős emberek foglalkoznak vele. Az újraavasztott vezetőség névsora a következő: Elnök: Dan Andrei, alelnök: Lupu Gh., pénztáros Fazekas Gh., titkár Velcea Dumitru, könyvtáros Comsa Antal. Ellenőrző bizottság: Tarnovean N., Dan Mihály és Albu Ion. Vezetőségi tagok: Bălăscău Gh., Berner Cristian, Flucus Victor, Kodó István, Boca Ioan, Pagu Stefan, Krempels Ferenc és Oncea Gh. A beérkezett indítványok feletti határozatok hozatala után a közgyűlés véget ért.

A balesetek megelőzésére vonatkozó rendeletek

12. A belső égésre rendezett gépeknél a motor megindítását szolgáló sűrített levegőjű tartályának összekötő vezetékén egy visszatartó szelepet kell közbeékelni. E szelepnél a rendeltetése megakadályozni azt, hogy a benzin vagy gázolin a tartályba jusson, valamint megakadályozni a lángnak a tartályig való kitörését, ami robbanásra vezethetne. Az automatikus meginduláshoz szükséges tartályok és sűrített levegővel telített üvegek alsórésein olyan szerkezet kell legyen, ami lehetővé teszi a tartályba bekerült olajnak és víznek az eltávolítását. A tartályok egy háromágú csappal rendelkező manométerrel látandók el.

13. A robbanó motoroknál az üzemanyagból keletkező gázok eltávolítására berendezett vezetékek, a felszíntől legalább 3 méter magasságra állítandók fel, az esetben, ha a vezetékek a tetőn áthaladnak, a tetőtől 0,80 méterrel meghosszabbítandók.

A balesetek elhárítása végett, valamint a tűz keletkezés veszedelmének kiküszöbölésére, a vezetékek elszigetelendők, vagy hideg vízzel kell őket locsolni, mindama részeken, ahol ez a veszély fenn áll.

14. A szijakat kézzel fel, vagy ledobni tilos. Ezt a műveletet csak akkor lehet végezni, ha a transzmisszió áll.

Ha azonban menetközben mégis szükségessé válna a transzmisszióval való érintkezés, mellékszijak stb. esetén, — a munkaadó szijfeldobórudat kell bocsáson a munkások rendelkezésére, mellyel a szijakat fel, vagy ledobják.

Ezek a szijfeldobórudak olyan hosszúaknak kell lenniük, hogy a szij rendezéssel foglalkozó munkás gyomor fekvésétől lejjebb essen.

15. A transzmisszió által mozgatott minden szerkezet gépszijváltó készülékkel kell rendelkezzen, hogy a munkás tetszése szerint leállíthassa a gépet.

A szijváltó készülék úgy kell legyen elrendezve, hogy azt a munkás magától a munkahelytől kezelhesse.

A szijváltó készülék fékkel látandó el, mellyel a gép önkéntes megindulása kiküszöböltesse.

A szijváltó készüléket a közbeeső transzmisszióhoz kell felszerelni, ha azonban ez nem lehetséges, úgy magánál a szerszámgepnél kell alkalmazni.

16. A mozgás közben végzendő transzmissziók és szerszámgépek kisebb javítása, csavarok és ékek meghúzásáig szigorúan tilos. Ott, ahol a művelet végzése megkívánlat, önműködő készüléket kell alkalmazni.

17. A szijgyantázás megengedhető, de csak az esetben, ha ezt gyakorlott munkások végzik. A gyantázást a szij lefelé haladásának irányában kell eszközölni. A szij tartósságának szempontjából a gyantázás általában véve nem ajánlatos.

18. Az üzem sipjelző készülékének segítségével, minden műhelynek értésére kell adni az erőgép megindulását, vagy leállítását.

Azokban az üzemekben, melyekben a szerszámgépek megindítása, vagy leállítása nem közvetlenül a műhelyben történik, a géptermet a műhelyekkel egy olyan jelző készülékkel kell összekapcsolni, amint a műhelyből lehessen kezelni azzal a céllal, hogy az erőgépkezelőt a gép leállítására vonatkozóan, mindig értesíteni lehessen.

A transzmissziók és szerszámgépek ápolását és felügyeletét csak az e célra megbízott és 18 évet betöltött gyakorlott férfi munkások végezhetik el.

Rendelkezések a balesetek megelőzésére az ipari vállalatoknál

1. A munkaadó, vagy helyettese köteles mindennap meggyőződést szerezni a munkamegkezdés előtt, avagy a munka folyamata alatt arról, hogy az összes gépek és felszerelések rendben vannak és a biztosító berendezések a helyén vannak.

Amikor a munkás valamely gépnél, szerszámnál, felszerelésnél rendellenességet vagy hibát vesz észre ezt feljebbvalójának azonnal bejelenteni tartozik. Ezek azon hatáskörökben amit az igazgatóság részükre kiszabott, saját felelősségükre dönteni fognak, hogy ilyen körülmények között lehet-e és meddig folytatni a munkát, hogy nem-e szükséges bizonyos védelmi lépéseket tenni, vagy a munkát teljesen leállítani.

2. A biztosított üzemekben levő összes berendezések és védő készülékek szolid anyagból kell készülniük és megfelelő méretekben, hogy ezek egy tényleges védelmet nyújtsanak és ne képezzenek csak egy formalitást, vagy súlyosbítják a baleset lehetőségét.

3. A baleset elhárítását szolgáló berendezések, vagy készülékek helyeikről csak erőszakhatalmi eszközökben mozdíthatók el és csak arra az időre, amig

ez föltétlenül szükséges. A védő készülékek eltávolítása az üzemfőnök jóváhagyásával és felelőségére történhetik. Ajánlatos, hogy e készülékek pirosra legyenek festve, miáltal a munkások figyelmét jobban fel lehet hívni.

4. A szerszámokat, készülékeket és mechanikus berendezéseket jó állapotban kell tartani.

A gépek tisztítására elhasznált rongyokat és gyapottat a műhelyekben összehalmozni nem szabad, — tilos továbbra gyúlékony természetű maradványokat ledobni. Ilyen anyagok ideiglenes megőrzése céljából fedővel ellátott vasládák készítenők, melyeknek fedele állandóan zárva legyen.

5. A savak és maróanyagok kimosására a hordókból vagy üstökből — a munkások rendelkezésére különleges készülékek bocsájtandók, melyek a lefröccsenést vagy leöntést lehetlenné teszik. A savak és gyúlékony anyagok elraktározására, az üzem jól szellőztetett külön kamrát kell tartson.

6. A nyersanyagok, félgyártmányok, vagy készárúk ugyelgyenek elhelyezve, nehogy munkaközben a mellette elhaladó munkásra boruljanak.

7. A szerszámgépek és munkahelyek, amelyek működés közben balesetet okozhatnak azáltal, hogy egyes géprészek vagy anyagok árnyékot vetnek, (ugymint szövőgépek, csiszolók, nitvégvágók) minden esetben az árnyékolás felfogására és a körül álló munkások védelmezésére alkalmas védőkészülékkel látandók el.

8. Olyan munkálatoknál, ahol a munkás könnyen megsebesülhet, mint például: hidegvágás, szegecselőgépheggesztés — villanyárammal való dolgozás, kovácsolás, kőfaragás és törés, továbbá csiszolás, zuzás — a munkaadó köteles a munkások rendelkezésére bocsájtani szemvédő készüléket, maszkákat stb., ellenőrizve és kötelezve a munkásokat arra, hogy ezeket munkaközben használják.

9. Veszélyes műveleteknél tilos olyan munkásokat alkalmazni, akik e munkával kapcsolatos veszélyt nem ismerik.

Epilepszia, ájulás, görcs, sükettség és rövidlátásban szenvedő munkásokat nem szabad olyan helyre alkalmazni, ahol fogyatékoságuk miatt, ők vagy a körülöttük levők baleseteknek vannak kitéve.

10. Olyan szerszámgepeknél, melyek működésüket illetően a munkás részéről nagy figyelemmel igényel, ajánlatos elkülönítő válaszfalat alkalmazni, miáltal az az egymással való beszélgetés megakadályozást nyer és így a baleset könnyebben elkerülhetővé válik.

11. Veszélyes munkák elvégzésénél ugymint tetőmunkák, vakolások, frontmeszelések és általában mindazon munkálatok, amelyek 3 méternél nagyobb magasságban vannak, ahol az elcsuszás veszélye fenn áll, a munkaadó köteles öveket bocsájtani a munkás rendelkezésére. Az övet kötéltől kell megkötni és a kötélt egy olyan ponthoz rögzítendő le, amely kellő biztosítékot nyújtson.

12. Tilos a munkásoknak ruhájukat a gépek, transzmissziók közelében akasztani, vagy pedig áramvezetékre.

A ruhákat e célra berendezett szekrényekbe kell elhelyezni. Hasonlóan tilos a munkásoknak a munkatermekben, gépek közelében, állásokon, vagy kazánokon aludni.

13. Bármilyen villanszerelő munkákat csak előírás szerint, képzett szakmunkások végezhetnek.

15. Munkaközben szeszes italok fogyasztása szigorúan tilos. Részeg állapotban senkit sem szabad munkába engedni.

16. Olyan ócska anyagokat, amelyek természetükben fogva magukban bacilusokat hordanak, ugymint: rongyok, pelyhek stb. mielőtt a gyárba kerülnek fertőtleníteni kell.

Azok az üzemek, melyeknek saját fertőtlenítő berendezésük nincs, igazolványt kell felmutatniok a fertőtlenítésről.

17. Az olyan munkásokat, melyeket a különböző törvények rendelkezései képesítéshez kötnek, csak e képesítéssel rendelkező munkások végezhetik el. A szerszámgépek mellett dolgozó munkások egy a munkaadó részéről kifejezett engedéllyel kell bírjanak. Ilyen engedély hiányában szerszámgépeken dolgozni tilos az összes többi munkásoknak.

A balesetek megelőzésére vonatkozó rendelkezések az öntődégekben

1. Az öntésre kerülő formaszekrények, a műhely világos részében rendben helyezendők el, egymástól megfelelő távolságban, hogy az öntést akadálytalanul lehessen végezni.

2. A szerelvény fel felső részére megfelelő súlyokat kell helyezni, amely megakadályozza ennek emelkedését öntés közben, vagyis lehetlenné teszi a folyó vas következtében előforduló robbanásokat. A

súlymennyiség az öntendő darab súlyának kétszerese kell legyen.

3. Az olvasztó kemence és forma szekrények között levő ut jól rendezett kell legyen és lehetőleg minél szélesebb, hogy a folyó vasat hordó munkások ezen akadálytalanul közlekedhessenek. Ott ahol több mint két csoport dolgozik, az utat záró körben kell elrendezni, hogy az egymással való találkozás elkerülhetővé váljon.

4. Öntés előtt a munkaadó, vagy helyettese köteles megvizsgálni, hogy az öntőtégelyek jó állapotban vannak-e, hogy meg voltak-e tisztítva az előző öntés maradványaitól és hogy fel vannak-e melegítve kellőképpen, miáltal a folyó vas kifröccsenéséből származható baleset elhárítható.

5. A tégely vassal való megtöltését csak a kemencemester végzi, akinek hatáskörében áll, a kemence körüllevő munkáscsoportok elrendezése, hogy a baleset eshetősége kiküszöböltesse.

6. A munkaadó köteles védő szemüvegeket beszerezni és kötelezni az összes munkásokat arra, hogy öntés közben ezeket viseljék. Azon munkásokat, akik e kötelezettségnek eleget tenni nem akarnak, a műhelyből eltávolítandók.

7. Hasonlóan a munkaadó gondoskodni fog arról, hogy a foró vasat hordó munkások speciális lábbelivel viseljenek abból a célból, hogy a vas fröccsenéséből származó balesetek elháríthatók legyenek. Semmi körülmények között nem engedhető meg, meztláb dolgozni. A munkaadó e rendelkezés be nem tartásáért kimondottan felelőséggel tartozik.

8. Az öntőműhelyek megfelelő berendezéssel kell legyenek ellátva, ami a gázokat és megrontott levegőt kihaltsa. Ugyanakkor nagy súly helyezendő arra, hogy a közlekedési utak kellően legyenek világítva és a műhely világos legyen. A kemence körül minél nagyobb világítást kell eszközölni azon célból, hogy a szemre ható vasszikká fényét ellensúlyozni lehessen.

9. Minden öntőműhelynek egy jól szellőztetett termet kell legyen, ahol az öntvények tisztítását és fénton megy végbe, a munkások rendelkezésére különnyezését végzik. Amikor ez a művelet mechanikai leges lélekző aparátusokat kell bocsájtani.

Rendelkezések a balesetek megelőzésére a villanszerelés szakmában.

Megjegyzések. A villanszerelés a feszültségi fokhoz arányítva, két kategóriába sorozandó és pedig alacsony és magas feszültségű villanszerelés.

Az első kategóriába azok sorozandók, melyek valamelyes vezeték és földközötti feszültsége maximum 250 volt. Az akkumulátoroknál feszültségnek van tekintve a lerakó feszültség. A 250 Volt feszültséget meghaladó villanyhálózat, magas feszültségű hálózatnak tekintetik.

Rendelkezések. Az összes új hálózatokat az energiaforrások intézménye (I. R. E.) előírásai szerint kell felépíteni. Azok a régi hálózatok, amelyek az előírásoknak nem felelnek meg, a balesetek elhárítása szempontjából ellenőrizendők.

A hálózat kiépítése nevezett intézmény ellenőrzése és előírása alapján történik.

1. Bármely villanszerelési hálózatnál jó és alkalmas szigetelőt kell használni.

Az I. R. E. előírásai vonatkoznak egy a motor, mint a villanyvilágítási szerelésekre is.

A hálózat karbantartására és szerelésére csak hozzáértő jól kiképzett személyzet alkalmazható.

2. Azon áram berendezéseknél, ahol elektrógyűrűk képződnek, a munkások kötelesek szines szemüveget viselni, szigetelővel beburkolt szerszámot használni továbbá rövidzárlatot eszközölő készüléket alkalmazni.

Baleset esetén, a villamosművek részére kiadott utasítások alapján kell eljárni. Ezek az utasítások kiállításoknál az összes mindazon műhelyekben, amelyek áram erőt használnak gépeik vagy szerkezeteik részére. A villanyáram útján ért baleset szenvedőnek az orvos megérkezéséig műlélekzést kell csinálni. Ez a művelet legkevesebb 3 óráig kell tartson.

Felhívás!

Kérjük mindazon naptárkezelőket, ahol magyarnyelvű Vasas-Zsebnaptárak vannak megmaradva és nincs kilátás az eladásra, sziveskedjenek azokat azonnal visszaküldeni a központba.

Kiadóhivatal